

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Talousmaantiede	Päivämäärä	30.6.2008
Tekijä(t)	Heli Pekkala	Matrikelinumero	
		Sivumäärä	100
Otsikko	Vapaa-ajan asutuksen potentiaali kunnan elinvoimaisuuden vahvistajana Case: Kyselytutkimus Uudenkaupungin vapaa-ajan asukkaille		
Ohjaaja(t)	KTT Heli Marjanen, FT Jaakko Saviranta		

Tiivistelmä

Vapaa-ajan asuminen on Suomessa laajaksi kasvanut ilmiö, josta on ollut saatavilla melko vähän tutkimustietoa aivan viime vuosiin saakka. Sen vaikutukset ovat merkittäviä alueilla, joilla on runsaasti vapaa-ajan asuntoja, ja siksi vapaa-ajan asutuksen hyödyntämistä pyritäänkin tukemaan monissa kasvukeskusten ulkopuolisissa kunnissa. Ajanviettoon vapaa-ajan asunnoilla tarjoutuu yhä enemmän mahdollisuuksia eläkeläisten määrän lisääntyessä ja toisaalta työelämän muuttuessa joustavammaksi. Vapaa-ajan asuntoihin myös panostetaan nykyisin entistä enemmän korjaamalla ja laajentamalla vanhoja mökkejä talviasuttaviksi ja rakentamalla uusista jopa hyvinvarusteltujen omakotitalojen kaltaisia kakkosasuntoja.

Tässä tutkimuksessa pohditaan, miten vapaa-ajan asutus voi vaikuttaa kunnan elinvoimaisuuteen ja miten se näkyy alueen palvelurakenteessa. Vapaa-ajan asutuksen vaikutuksia tarkastellaan taloudelliselta kannalta. Osaongelmina käsitellään oleskeluaikojen pidentämistä vapaa-ajan asunnoilla sekä kulutuksen suuntaamista vapaa-ajan asuntokuntiin. Esimerkkitapauksena on tilanne Uudessakaupungissa, jonka ulkokuntalaisille vapaa-ajan asukkaille tehtiin tutkimuksen aloitusvaiheessa kyselytutkimus.

Työn toisessa pääluvussa kuvataan tämänhetkinen vapaa-ajan asutuksen tilanne Suomessa. Aluksi selvitetään vapaa-ajan asuntojen lukumäärän kehitystä ja alueita, joille vapaa-ajan asutus on keskittynyt. Myös asuntojen varustetasoa ja sen kohentamista sekä jonkin verran myös uudisrakentamista esitellään erikseen. Lisäksi tarkastellaan vapaa-ajan asuntojen omistamista ja käyttöä. Kolmannessa pääluvussa käsitellään ensiksi vapaa-ajan asumiseen vaikuttavia kehityssuuntia kuten eläköitymistä ja maallemuuttoa sekä työelämän muutoksista etätyötä. Sitten tarkastellaan näiden kehityssuuntien vaikutuksia vapaa-ajan asutuskuntien talouteen sekä keinoja tilanteen hyödyntämiseen. Neljännessä pääluvussa esitellään empiirisen aineiston hankinta ja lähinnä ristiintaulukoinnilla analysoidut tulokset.

Vapaa-ajan asutuksen vaikutukset ovat suurimpia muuttotappiokunnissa, joissa on paljon vapaa-ajan asukkaita suhteessa vakituiseen asukaslukuun. Näissä kunnissa vapaa-ajan asutuksesta voidaan myös saada suurin hyöty alueelle. Vapaa-ajan asukkaiden myötä saatavat ostovoiman siirtymät ovat sitä suurempia mitä enemmän vapaa-ajan asukkaita on ja mitä pidempään he viiptyvät vapaa-ajan asunnoillaan. Sopivien tonttien hupenemisen myötä vapaa-ajan asuntojen määrää ei voida paljoa kasvattaa, joten on keskityttävä luomaan edellytykset vapaa-ajan asunnoilla vietettävän ajan lisäämiseen. Tähän voidaan myötävaikuttaa edistämällä vapaa-ajan asuntojen varustetason kohentamista sekä houkuttelemalla etätyöläisiä sekä tulevia, entisiä sukupolvia terveempiä ja varakkaampia eläkeläispolvia ottamaan vapaa-ajan asuntonsa kakkoskodeiksi tai jopa muuttamaan kuntaan pysyvästi.

Asiasanat	vapaa-ajan asutus, kesämökki, väestön vanheneminen, eläkeläiset, suuret ikäluokat, etätyö, kuntien palvelut, kuntien talous
Muita tietoja	